

Наукова робота на тему:
**“Облікове забезпечення управління венчурним
фінансуванням стартап-компаній”**
Шифр: «сонце»

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ СТАРТАП-КОМПАНІЙ

1.1. Сутність венчурного фінансування як об'єкта бухгалтерському обліку

1.2. Венчурне фінансування: форми, види, переваги та недоліки

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ СТАРТАП-КОМПАНІЙ

2.1. Розвиток методичних засад обліку венчурного фінансування стартап-компаній

2.2. Інформаційне забезпечення управління венчурним фінансуванням стартап-компаній

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ВСТУП

Венчурний бізнес є відносно молодим, і, відповідно, активно розвивається. Його особливістю є те, що у вітчизняній економіці перші схеми з використання принципів венчурного інвестування були застосовані переважно з метою виходу з кризового становища та підвищення ефективності роботи приватизованих підприємств, а не з метою започаткування та розвитку інноваційних підприємницьких проектів, як у більшості країн світу. Слід зауважити, що на початкових стадіях таке його призначення себе виправдовувало. Саме тому, в умовах подолання сьогоденних кризових явищ та з огляду на інноваційний напрямок розвитку вітчизняної економіки, вирішення проблем венчурного підприємництва та підвищення ефективності його функціонування є особливо актуальними завданнями.

Важливим економічним інструментом інноваційного розвитку країни є венчурне фінансування, у якому ключова роль належить венчурному капіталу. Процес венчурного фінансування забезпечує перетворення пасивних грошових коштів в особливий вид активного фінансового капіталу, що забезпечує його власникам високі прибутки. Поєднуючи динамізм і високу прибутковість, венчурний капітал стає важливим чинником успішного переходу економіки країни на інноваційний шлях розвитку.

Питанням теорії та практики використання венчурного капіталу та розвитку інноваційних процесів присвячені праці таких зарубіжних авторів як Д. Гледстоун, Л. Гледстоун, П. Гомперс, С. Кортум, І. Купер, К. Кемпбелл, Дж. Лернер, Т. Мейер, Т. Перкінс, Г. Чесбро та ін. Вивченню різних аспектів функціонування венчурного капіталу присвячені роботи таких дослідників як Ю.П. Аммосов, Л.Л. Антонюк, В.М. Аньшин, А.М. Балабан, М.А. Бунчук, С.В. Валдайцев, П.Г. Гулькін, Л.В. Івіна, А.Т. Каржаув, А.І. Каширін, О.О. Лапко, А.М. Поручник, А.Н. Фолом'єв, Н.М. Фонштейн.

Як відзначають більшість аналітиків, ріст кількості венчурних фондів в Україні пов'язаний із спрощеною звітністю й пільгами при оподатковуванні.

Основними сферами використання венчурних інвестиційних фондів в Україні на сьогоднішній день є використання цінних паперів для податкової оптимізації будівництва й продажу нерухомості. Це, а також порівняно сприятливий “венчурний клімат” у вітчизняній економіці, в сукупності із недосконалістю законодавчої бази роблять дану сферу особливо привабливою для податкових зловживань, а, також, унеможливають чітке розуміння механізмів застосування основних положень та переваг венчурного підприємництва.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є обґрунтування теоретичних та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку венчурного фінансування діяльності стартап-компаній.

Для досягнення мети необхідно вирішити наступні завдання:

- дослідити сутність венчурного фінансування як об’єкта обліку;
- дослідити актуальні питання обліку венчурного фінансування діяльності стартап-компаній;
- охарактеризувати методичне забезпечення бухгалтерського обліку венчурного фінансування діяльності стартап-компаній;
- удосконалити інформаційне забезпечення управління венчурним фінансуванням діяльності стартап-компаній.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних і практичних положень бухгалтерського обліку операцій, пов’язаних з венчурним фінансуванням.

Об’єктом дослідження є процес облікового відображення операцій, пов’язаних з венчурним фінансуванням діяльності стартап-компаній.

Методи дослідження. Під час вирішення поставлених завдань використовувалися загальнонаукові та специфічні методи пізнання. Метод асоціацій і аналогій – при дослідженні методики обліку операцій з венчурним фінансуванням; аналіз та синтез – вивчення сучасного стану обліку венчурного фінансування. Серед специфічних були використані метод статистичних групувань, узагальнення, графічний метод.

Інформаційною базою роботи є законодавчі та нормативні акти, що регламентують облік операцій, пов’язаних з венчурним фінансуванням,

офіційні статистичні матеріали, методичні матеріали, роботи вітчизняних та зарубіжних науковців з бухгалтерського обліку.

Наукова новизна дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні, розробці та наданні рекомендацій щодо удосконалення методики та організації обліку венчурного фінансування діяльності стартап-компаній.

Основні положення наукової новизни полягають у наступному:

уточнено:

- сутність поняття «венчурне фінансування»;

обґрунтовано:

- методику обліку різних форм венчурного фінансування;
- переваги і недоліки використання венчурного фінансування;

удосконалено:

- інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень щодо залучення венчурного фінансування у діяльність стартап-компаній;

дістало подальший розвиток:

- переваги та можливості, які надає венчурне фінансування у процесі його використання у діяльності стартап-компаній.

Практична значущість одержаних результатів полягає в тому, що їх використання дасть змогу залучати зовнішні ресурси у вигляді венчурного фінансування у діяльність інноваційних підприємств, зокрема стартап-компаній, отримати нові можливості від використання такого фінансування, зробити успішними інноваційні проекти в Україні.

Характеристика структури та обсягу роботи. Робота складається з вступу, двох розділів, висновків і списку використаних літературних джерел.

Обсяг основного тексту становить 30 сторінок. У роботі представлено 7 таблиць та 1 рисунок, використано 22 джерела.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ СТАРТАП-КОМПАНІЙ

1.1. Сутність венчурного фінансування як об'єкта бухгалтерському обліку

Протягом останніх років більшість суб'єктів господарювання, які ще до кризи були успішними та мали високі прибутки, ставлять перед собою мету вижити. Україна не може оговтатися від кризи 2008-2009 років та рецесії, яка, як вважають експерти, відбувається й донині. Тому вітчизняним підприємствам потрібно шукати альтернативи або ж закриватися. Останній варіант є негативним, адже ліквідація фірми тягне за собою збільшення рівня безробіття, зменшення податкових надходжень до бюджету і цей ланцюжок можна продовжувати, тому потрібно шукати шляхи продовження функціонування підприємства.

Зважаючи на стан українських господарюючих суб'єктів, виникає необхідність у застосуванні певного натхненника розвитку секторів економіки. Одним з інструментів підвищення конкурентоспроможності підприємств та продукції в цілому як на зовнішньому, так і на внутрішньому ринках є венчурний капітал. На даний час існує певна обмеженість щодо проведення модернізації фірми за рахунок власних фінансових ресурсів. Тому залучення венчурного фінансування для запровадження інноваційних розробок на вітчизняних товариствах може стати певним стимулом для подальшого розвитку та процвітання як підприємства, так і економіки країни.

Венчурна індустрія зародилася у США при активній державній підтримці у 50-х роках минулого сторіччя. 1958 року Конгрес ухвалив рішення про початок реалізації програми SBIC (Small Business Investment Company). В рамках цієї програми уряд США надавав доступ до державного фінансування молодим зростаючим компаніям, за умови одночасного

залучення коштів з боку приватних інвесторів у співвідношенні 2:1 або 3:1 (тобто дві або три частини капіталу повинні бути з приватних джерел). Діяльність SBIC регулювалася Адміністрацією по малому бізнесу (SBA). Ті приватні компанії, які погоджувалися брати участь у програмі SBIC, в обмін одержували урядові субсидії, випускаючи гарантовані SBA облігації. У процесі розвитку програми SBIC паралельно стали з'являтися незалежні приватні венчурні фонди і компанії, які з часом сформували венчурну індустрію [6].

Венчурна діяльність як самостійний бізнес була започаткована у Силіконовій долині, де зароджувалися сучасна інформатика і телекомунікації. У 1957 році Артур Рок (у той час працюючий в інвестиційній банківській фірмі на Уолл Стріт), отримав лист від Юджина Клейнера, інженера з компанії Shokley Semiconductor Laboratories у Пало Альто, який шукав фірму, яка б зацікавилася ідеєю виробництва нового кремнієвого транзистора. Після їх зустрічі було вирішено, що Артур Рок збере 1,5 млн. доларів для фінансування проекту Клейнера. Проте жоден з 35-ти корпоративних інвесторів, до яких звернувся Рок, не зважився взяти участь у фінансуванні такої ризикованої операції: створити фірму під абсолютно новою ідеєю, ще не реалізовану на практиці. Відгукнувся тільки Шерман Ферчайлд, який сам був винахідником і вже мав досвід створення нових технологічних компаній. Саме він надав необхідні кошти. Так була заснована Fairchild Semiconductors- перша напівпровідникова компанія Силіконової долини. Після цього у Артура Рока були ще Intel і Apple Computer, до 1984 року він набув популярності, і його ім'я стало синонімом успіху. Артура Рок першим ввів у використання термін “венчурний капітал”[6].

У той період створювати нові інноваційні компанії було непросто: справжніх підприємців, що займаються інноваціями, було не так багато, а необхідна інфраструктура ще не існувала. Корпоративні інвестори не були зацікавлені вкладати кошти в малозрозумілі тоді фінансові структури. Перший венчурний фонд, створений Артуром Роком 1961 року, становив

лише 5 млн. доларів. Але результати роботи фонду виявилися приголомшуючими – Рок, витративши всього 3 мільйони, через нетривалий час повернув інвесторам майже 90[6].

Хоча цифри були значимими проте вони не відігравали суттєвої ролі для економіки США. Все змінилося при “другій хвилі” розвитку, коли був період розвитку комп'ютерних технологій. Адже компанії, які зараз звучать з наших уст (Microsoft, Intel, Apple Computers) зуміли зайняти нішу за допомогою венчурного капіталу, проте не слід відкидати ті інновації, які розроблялися в цих фірмах.

Бурхливий розвиток венчурної індустрії не оминув і Європу, адже власники фінансових ресурсів почали цікавитися можливостями інвестицій в акції.

Піонером венчурної індустрії у Європі була і залишається Великобританія – старий і потужний світовий фінансовий центр. У 1979 році загальний обсяг венчурних інвестицій у цій країні складав всього 20 мільйонів англійських фунтів, а вже через 8 років, в 1987 році, ця сума склала 6 млрд. фунтів. Протягом 1990-х років венчурний бізнес в Європі акумулював 46 млрд. ECU довгострокового капіталу, і на даний час кількість проінвестованих приватних компаній складає близько 200 000 [6].

Розвиток венчурних фондів в Україні можна поділити на два етапи відповідно до їх появи. Перший етап охоплює 1992-2001 рр. і характеризується створенням та функціонуванням венчурних фондів за рахунок іноземних інвестицій [14, с. 9].

З 1994 року у нашій державі існували інвестиційні фонди та компанії та їхня діяльність регулювалась Положенням “Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії”, затвердженим указом Президента України. На той час інвестиційні та взаємні фонди створювалися спеціально з метою забезпечення процесів масової приватизації. Серед них можна назвати Western NIS Enterprise Fund (150 млн дол., виділених урядом США для освоєння в харчовій промисловості, сільському господарстві, виробництві будівельних матеріалів, фінансовому секторі України, Sigma Blayzer (капітал 100 млн дол.), фонд

прямих інвестицій “Україна” (капітал 22,5 млн дол., більша частина якого була внесена ЄБРР, МФК, Greditanstalt Investment Bank AG, Commercial Capital, Банком Бостона і приватними інвесторами) [15, с. 198].

Термін венчур походить від англійського “venture”, що означає ризик, ризиковане починання або підприємство [9, с. 347]. Дане визначення дослідники трактують з двох позицій. Перша: невеликі наукові дослідно-конструкторські підприємства і відповідна інша – спеціалізовані підрозділи великих корпорацій, з участю яких реалізуються нові проекти, розробки науку з метою одержання прибутку.

В залежності від цих підходів розрізняють поняття “венчурне фінансування” та “венчурний капітал”. Розглянемо трактування венчурного фінансування (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Дефініція поняття “венчурного фінансування”

№ з/п	Автор	Трактування
1	Тараненко І.В., Назаренко К.В. [18, с. 133]	Венчурне фінансування докорінно відрізняється від банківського і має певні переваги: не потребує щорічних виплат за відсотками, ліквідної застави, а також інвестор не вимагає страхувати свої ризики, при цьому активно допомагає новій фірмі порадами, досвідом і діловими зв'язками
2	Калашніков А.А. [7, с. 215]	Венчурне фінансування є реальним механізмом, який забезпечує інноваційний розвиток економіки
3	Акельєв Е.С. [1, с. 7]	Венчурне фінансування виробництва новацій характеризується системою сталих норм, правил, традицій і механізмів оцінки ефективності витрат створеної новації.
4	Дудчик О.Ю. [4, с. 18]	Венчурне фінансування – це фінансування, яке передбачає вкладення коштів у малі або середні та новостворені підприємства з високим рівнем ризикованості та високим рівнем прибутковості
5	Драчик Н.В. [3, с. 92]	Венчурне фінансування – надання коштів на довготривалий термін молодим високотехнологічним компаніям, що знаходяться на ранньому етапі розвитку, в обмін на частку в цих компаніях у випадку успішної реалізації проекту; це довготермінове, з високим ризиком фінансування нових підприємств і нових видів діяльності, що орієнтовані на розробку і виробництво наукомістких продуктів, для їх розвитку і розширення, з метою отримання прибутку від приросту вартості вкладених коштів
6	Усатенко О.В. [19, с. 130]	Венчурне фінансування підтримує розвиток ідей винахідників, вчених, допомагає навчати і заохочувати спільноти підприємці, здатних втілити інноваційні ідеї
7	Краєвський І.С. [10, с. 18]	Венчурне фінансування – це вкладення капіталу в обмін на частку в компанії, що знаходиться на стадії start-up, в розрахунок на зріст капіталізації профінансованої компанії в майбутньому і отримання високого прибутку під час продажу частки після закінчення періоду

Отже, можемо побачити, що венчурне фінансування трактується з різних позицій. Виділимо наступні напрями характеристики (табл 1.2): інструмент фінансування інноваційних підприємств, розміщення капіталу у вигляді пайового або позикового капіталу, ризикове розміщення капіталу

Поняття є досить новим, тому найчастіше даний термін використовується в періодичних виданнях та відносно нещодавніх дослідженнях, адже досліджують не поняття як таке а самий процес, як часто він відбувається та які його ознаки, складові. Систематизувавши визначення даного терміну запропонуємо найбільш, на нашу думку, оптимальніше: венчурне фінансування – це фінансування, яке передбачає вкладення коштів у малі або середні та новостворені підприємства з високим рівнем ризикованості та високим рівнем прибутковості.

Таблиця 1.2

Підходи до розуміння сутності венчурного фінансування

<i>Підходи</i> <i>Автор</i>	<i>Інструмент фінансування</i> <i>інноваційних підприємств</i>	<i>Розміщення капіталу</i> <i>у вигляді пайового або</i> <i>позикового капіталу</i>	<i>Ризикове</i> <i>розміщення</i> <i>капіталу</i>
Тараненко І.В., Назаренко К.В.	+	-	+
Калашніков А.А.	+	-	-
Акельєв Е.С.	+	-	-
Дудчик О.Ю.	-	+	-
Краєвський І.С.	-	+	+
Драчик Н.В.	+	-	-
Усатенко О.В.	-	+	-
Разом	4	3	2

Отже, Тараненко І.В., Назаренко К.В., Калашніков А.А., Акельєв Е.С., Драчик Н.В. розглядають венчурне фінансування як інструмент фінансування інноваційних підприємств. Троє вчених: Дудчик О.Ю., Краєвський І.С. та Усатенко О.В. – вважають цю діяльність як розміщення капіталу у вигляді пайового або позикового капіталу. І відповідно Краєвський І.С., Тараненко І.В. і Назаренко К.В. трактують сутність даної категорії як ризикове розміщення капіталу. Хоча варто зауважити, що наприклад Краєвський І.С. надає

визначення венчурному фінансуванню з двох позицій з позиції розміщення капіталу у вигляді пайового або позикового капіталу та відповідно з позиції ризикового розміщення капіталу. Пояснення цьому досить прості, адже не існує досить чітких підходів та меж до трактування венчурного фінансування всі вони взаємопов'язані та взаємообумовлені.

Термінологія поняття “венчурний капітал” також різниться між собою, це пов'язано з підходами до трактування даної категорії (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Підходи до розуміння сутності венчурного капіталу

<i>Підходи</i> <i>Автор</i>	<i>Джерело фінансування (капітал)</i>	<i>Інструмент фінансування</i>	<i>Каталізатор розвитку бізнесу</i>	<i>Інвестиції у нові сфери діяльності</i>
Фолом'єв А.Н., Нойберт М.	+	-	-	-
Білецька Г.М., Мельник Я.Р.	-	+	-	-
Брикова І.В.	-	-	+	-
Плотнікова Е.П.	+	-	-	-
Нікконен А.І.	+	-	-	+
Мартякова О.В.	+	-	-	+
Грозний І.С.	+	-	-	-
Власова І.В.	+	-	+	-
Воронцов В.А., Івіна Л.В.	-	-	-	+
Дриль Н.В.	-	+	-	-
Єрмоченко О.Н.	-	-	-	+
Кардаш О.М.	+	-	-	+
Живица А.Є.	-	+	-	-
Аркадьєв А.В.	+	+	-	-
Клименко В.В.	+	-	-	-
Горкун А.А., Шиндина Т.А.	+	+	-	-
РАЗОМ	10	5	2	5

Таким чином, можемо сказати, що науковці розглядають термін “венчурний капітал” з чотирьох позицій:

1) Як джерело фінансування (капітал) віддають перевагу найбільше вчених: Фолом'єв А.Н., Нойберт М., Плотнікова Е.П., Нікконен А.І., Мартякова О.В., Грозний І.С., Власова І.В., Кардаш О.М., Аркадьєв А.В., Клименко В.В., Горкун А.А., Шиндина Т.А.;

2) інструмент фінансування – Брикова І.В., Дриль Н.В., Живица А.Є., Аркадьєв А.В., Горкун А.А., Шиндина Т.А.;

3) каталізатор розвитку бізнесу має найменше прихильників – Брикова І.В., Власова І.В.;

4) інвестиції у нові сфери діяльності – Нікконен А.І., Мартякова О.В., Воронцов В.А., Івіна Л.В., Єрмоченко О.Н., Кардаш О.М..

Проте, знову ж таки варто зауважити, що деякі дослідники, а саме: Плотнікова Е.П., Нікконен А.І., Аркадьєв А.В., Кардаш О.М., Горкун А.А., Шиндина Т.А., під час розуміння категорії “венчурного капіталу” схиляються відразу до двох підходів. В цьому не має нічого особливого, адже як і в понятті “венчурне фінансування”, так і в “венчурний капітал” підходи, які пов’язані між собою визначені суб’єктивно.

Тому підсумувавши, наведемо визначення яке мало б найбільше прихильників серед науковців: венчурний капітал – це капітал, який може бути як корпоративним, так і одноосібним джерелом інвестування, який інвестується не в підприємство, а саме в ризикові, інноваційні проекти, що проводяться на даному підприємстві, через купівлю визначеної частини пакета акцій підприємства.

1.2. Венчурне фінансування: форми, види, переваги та недоліки

Розглядаючи поняття венчурне фінансування потрібно проаналізувати поняття які схожі за назвою або ідентичні за змістом (таблиця 1.4).

Таблиця 1.4

Спільні і відмінні риси із спорідненими термінами поняття “венчурне фінансування”

Терміни	Спільні ознаки	Відмінні
1	2	3
Венчурне фінансування – венчурне інвестування	Процеси, які орієнтовані на платежі	Мета здійснення цих платежів. Для фінансування є придбання ресурсів для забезпечення інвестиційного, інноваційного процесів. Для інвестування – отримання прибутку (результату) від цього процесу
Венчурний фонд – венчурний капітал	Грошове вираження понять	фонд –сума активів, а ось капітал – засоби, які вкладені в фонд

Продовження табл. 1.4

1	2	3
Венчурне інвестування – венчурні фонд	Залучення капіталу	венчурне інвестування є різновидом прямих інвестицій, а венчурні фонди, що є джерелом для венчурного капіталу
Венчурне підприємство – венчурне підприємництво	Підприємництво можливе тоді коли буде венчурне підприємство.	Підприємство – суб'єкт венчурного фінансування, який здійснює наукові дослідження, інженерні розробки, а венчурне підприємництво – діяльність, спрямована на впровадження ризикових

Як бачимо, хоча поняття є досить схожими про існує певна відмінність, яка дає звужити коло дослідження категорії “венчурне фінансування”. Кожна з наведених категорій має свої ознаки, мету, що і виділяють її. Проте у деяких випадках ці ознаки мають спільні точки, тому існує така і необхідність розібратися у відмінностях. Так наприклад, венчурний фонд і венчурний капітал мають грошове вираження і ці поняття, з першого погляду, майже ідентичні, але фонд – сума активів, а ось капітал – засоби, які вкладені в фонд. Звісно межа “тонка” проте вона існує.

Варто сказати, що венчурне фінансування – один з видів фінансування, тому необхідно охарактеризувати інші найрозвиненіші форми (табл. 1.5).

З даної таблиці випливає, що не існує форми фінансування, яка має тільки позитивні ознаки. У кожному з 6 видів виділено найголовніші позитивні та негативні риси. Так венчурний капітал має ознаку зниження частки засновників в капіталі реципієнтів за рахунок випуску нових емісій і виникнення права власності на них венчурних капіталістів, що має досить негативну сторону, проте можливість отримання фінансування на первинних стадіях розвитку реципієнтів урівноважує цей мінус. Хочеться зауважити, що і в інших сторонах існує “баланс” (рівновага) між позитивними та негативними сторонами. Так державного фінансування тяжко добитися, але ви двигаются менш жорсткі вимоги до реципієнта. Таблиця 1.5 показує можливі рішення, якщо необхідно фінансування. Проте вибираючи ці альтернативи потрібно спочатку досить плідно вивчити головні складові цих понять.

Таблиця 1.5.

Переваги і недоліки різних форм фінансування[8, с. 15-16]

<i>Форми фінансування</i>	<i>Вимоги</i>	<i>Переваги</i>	<i>Недоліки</i>
Кредитування	Прийнятний фінансовий стан позичальника, хороша кредитна історія, ліквідне забезпечення	Гнучкість в запозиченні і погашенні кредитів, у багатьох випадках відсутність контролю над цілями використання кредитів	Високі процентні ставки, ризик неповернення, необхідність надання ліквідної позики
Державне фінансування	Соціальна важливість, відповідність реципієнта прийнятним стандартам, цільове використання засобів.	Менш жорсткі вимоги до реципієнта, чим у комерційних структур, зазвичай передбачаються триваліші періоди повернення засобів	Складнощі в отриманні, обмеження в використанні, часто не дуже значні суми
Венчурний капітал	Наявність у реципієнтів потенціалу швидкого зростання, завдяки комерціалізації наукового відкриття або унікальної розробки, схильність менеджменту до максимального розкриття інформації	Відсутність застави, можливість отримання фінансування на первинних стадіях розвитку реципієнтів, значний внесок венчурних капіталістів у розвиток реципієнтів за рахунок використання їх управлінського досвіду, знань, фінансового менеджменту і зв'язків в ділових колах	Зниження частки засновників в капіталі реципієнтів за рахунок випуску нових емісій і виникнення права власності на них венчурних капіталістів, можливість кадрових змін, трудність і тривалість отримання, невизначеність виходу
Стратегічні інвестиції	Стійкі позиції компаній, істотна частка ринку, професійний менеджмент	Використання досвіду інвесторів в профільній індустрії, їх фінансових можливостей, торгових марок і каналів збуту	Контроль інвестора над рішеннями, адекватний придбаної долі в капіталі компанії, часто абсолютний
Лізинг	Стійкий фінансовий стан і позитивна репутація лізингоотримувача, наявність передумов для його розвитку, необхідність здійснення авансового платежу	Відносно гнучкий графік платежів і триваліший термін в порівнянні з кредитуванням, менший об'єм необхідних гарантів, віднесення лізингових платежів до собівартості, можливість використання методу прискореної амортизації	Використання тільки при купівлі устаткування, необхідність авансового платежу (10%-50% від вартості устаткування, що поставляється), виникнення права власності тільки після остаточних розрахунків
Облігації і привілейовані акції	Відмінний фінансовий стан, наявність ліквідного забезпечення, стійкі позиції на ринку, лідери у своїх галузях	Залучення довгострокових фінансових ресурсів з фіксованою процентною ставкою по облігаціях і варійованою, в залежності від фінансових результатів за привілейованими акціями	Жорсткий графік процентних виплат і погашення облігацій, пріоритет привілейованих акцій над звичайними при розподілі прибутку.

Венчурний капіталіст, що очолює фонд або компанію, не вкладає власні кошти в компанії, акції яких він купує. Венчурний капіталіст – це посередник між синдикованими (колективними) інвесторами та підприємцем. У цьому полягає одна із найпринциповіших особливостей цього виду інвестування.

З одного боку, венчурний капіталіст самостійно приймає рішення про вибір того або іншого об'єкта для внесення інвестицій, бере участь у роботі ради директорів та всіляко сприяє зростанню і розширенню бізнесу цієї компанії, з іншого – остаточне рішення про вклад інвестицій приймає інвестиційний комітет, що представляє інтереси інвесторів. В остаточному підсумку, прибуток, що отримує венчурний інвестор, належить тільки інвесторам, а не йому особисто. Він має право розраховувати тільки на частину цього прибутку [22].

Важко не переоцінити роль венчурного фінансування. Основну роботу яку виконує дана категорія досліджено Москвіним С.О. Він вважає, що роль венчурної індустрії полягає у такому [12, с. 90]:

- перерозподілі фінансових ресурсів у масштабах економіки завдяки окремим перевагам, таким як оперативність прийняття інвестиційних рішень, чітка оцінка ризиків і відсутність суб'єктивних підходів під час розподілу фінансових ресурсів;

- створенні нових комерційних успішних інноваційних підприємств, які є ініціатором росту галузей в інноваційній сфері;

- створенні додаткових робочих місць для висококваліфікованого персоналу в нових інноваційних сферах;

- забезпеченні довгострокових результатів розвитку підприємств завдяки більш якісному стратегічному баченню з чітким і сфокусованим операційним контролем;

- підвищенні норми прибутку у економіці в цілому, оскільки у венчурному бізнесі вона завжди вище середньої в країні та галузі.

Таким чином, проаналізував ті функції які виконує венчурне фінансування, можемо сказати, що дана індустрія повинна мати пріоритети щодо розвитку в країні, адже позитивні результати отримані можуть перевершити наші сподівання. А для цього необхідно провести комплекс заходів, які стимулюватимуть даний вид діяльності:

- 1) Створити державний венчурний фонд, як створено в інших країнах;
- 2) удосконалити нормативну базу венчурного фінансування та водночас врегулювати систему захисту інтелектуальної власності шляхом;
- 3) запровадити схеми податкового стимулювання;
- 4) створення венчурної інфраструктури;
- 5) створити центри для навчання фахівців у сфері венчурного менеджменту.

Всі ці дії потрібно почати сьогодні, адже економіка відстає від провідних держав світу. Тому якщо хочемо відноситися до еліти країн з рівнем життя потрібно виконувати запропоновані заходи в комплексі поєднуючи один з одним.

Підсумувавши все вище викладене, можемо сказати, що венчурне фінансування має свої ознаки та складові, розглядаючи які можемо зрозуміти, що це дана форма фінансування. Дане поняття прийшло до нас з за кордону, і цей процес є унікальним для України, адже це може підґрунтям для поштовху національної економіки. Незважаючи на всі мінуси даного фінансування, запозичення досвіду Європейських країн та США показала всьому світові, що вітчизняна економіка хоче розвиватися. Так існують певні перепони, як в функціонуванні підприємств так і в свідомості людей щодо нового процесу. Проте будь-яка праця, яка спрямована на розвиток принесе свої плоди.

РОЗДІЛ 2

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ СТАРТАП-КОМПАНІЙ

2.1. Розвиток методичних засад обліку венчурного фінансування стартап-компаній

Недосконалість організаційних положень бухгалтерського обліку венчурного фінансування інноваційних підприємств унеможливорює удосконалення методичного забезпечення обліку таких операцій відповідно до потреб управління. Тому, для успішного ведення бухгалтерського обліку у суб'єктів залучення венчурного фінансування, облік слід належним чином організувати. Це, в свою чергу, вимагає вирішення ряду методичних, технічних і організаційних питань. Відповідно до п. 2 ст. 8 Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”[5] питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві належать до компетенції його власника (власників) або уповноваженого органу (посадової особи) відповідно до законодавства та установчих документів.

На формування облікової політики з питань венчурного фінансування інноваційних підприємств впливають такі фактори, як: наявність неузгодженості вимог інвесторів та кредиторів, що зумовлює проблему реалізації принципів бухгалтерського обліку та обмежений обсяг матеріальних і фінансових ресурсів [22].

Зважаючи на вище сказане, облікова політика повинна містити набір методологічних, організаційних та технологічних положення, на основі яких відбуватиметься облікове відображення операцій з венчурним фінансуванням, як на рахунках бухгалтерського обліку та і результат діяльності у внутрішніх звітностях. Ще однією умовою якою має володіти

ці звітності – це задовільняти всі інформаційні запити користувачів, які необхідні для прийняття управлінських рішень.

Об'єктом венчурного підприємництва є ризикова (венчурна) діяльність, у процесі якої створюються і впроваджуються нові технології, товари, послуги. До об'єктів венчурного підприємництва варто відносити інтелектуальну власність, інноваційні продукти (процеси), інноваційні програми, венчурні проекти, договори (угоди) між суб'єктами венчурної інноваційної діяльності, акції (частки) інноваційних венчурних компаній, нові технології, товарну продукцію, сировинні ресурси тощо [11, с. 129].

Однією з головних функцій бухгалтерського обліку є інформаційна, тобто забезпечення керівництва як структурних підрозділів, так і підприємства в цілому інформацією, яка необхідна для здійснення контролю, планування і прийняття оперативних управлінських рішень. Проте дане класичне трактування показує нам чіткі межі обліку, а саме інформація для підприємства.

Бухгалтерський облік у сфері венчурного фінансування повинен спиратися на раціональне управління активами та діяльністю підприємства-реципієнта, тобто повинен бути системою, яка включає в себе сукупність елементів, що розкривають способи та методи отримання інформації про стан суб'єкта господарювання і ефективність використання вкладених коштів інвестора (інвесторів), яка є необхідною для прийняття вчасних управлінських рішень.

Венчурні інвестиції для підприємства інноватора можуть виступати в двох формах:

1. В частці в статутному капіталі (привілейовані, конвертовані привілейовані та звичайні акції).
2. В залученому капіталі (облігації та конвертовані облігації).

В таблиці 2.1 наведено особливості різних форм венчурного фінансування та їх вплив на формування облікової інформації за Яковець Г.Ю.

З таблиці видно можливі форми залучення венчурного фінансування, та їх коротка характеристика, яка впливає на формування облікової інформації про фінансування інноваційних підприємств. В цілому можемо сказати, що бухгалтерський облік повинен забезпечувати інформацією про обсяги венчурного фінансування в залежності від форм фінансування.

Таблиця 2.1

Особливості різних форм венчурного фінансування та їх вплив на формування облікової інформації про фінансування інноваційних підприємств [22, с. 51]

<i>Складова капіталу інноваційного підприємства</i>	<i>Форма венчурного фінансування</i>	<i>Коротка характеристика форми венчурного фінансування та її вплив на формування облікової</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1. Позиковий венчурний капітал	<i>Облігації</i>	Борговий цінний папір, інструмент позикового капіталу, який передбачає строкове погашення зобов'язання підприємства-реципієнта венчурних інвестицій щодо облігаційної позики та виплату відсотків згідно умов емісії. <i>Бухгалтерський облік</i> повинен забезпечувати інформацією про обсяги залучення венчурного фінансування у вигляді облігаційної позики, умов виплати відсотків, погашення самої позики при виході венчурного
	<i>Конвертовані облігації</i>	Право венчурного інвестора обміняти їхні облігації на облігації інших випусків або взагалі конвертувати їх у акції. <i>Бухгалтерський облік</i> повинен формувати інформацію щодо способів конвертації даних облігацій в інші цінні папери, їх частку такого
2. Власний венчурний капітал	<i>Конвертовані привілейовані акції</i>	Право венчурного інвестора обміняти дані цінні папери на звичайні акції (інструмент власного капіталу) або звичайні облігації (інструмент позикового капіталу). <i>Бухгалтерський облік</i> повинен надавати інформацію про особливості конвертації таких цінних паперів, їх
	<i>Привілейовані акції</i>	Право венчурного інвестора отримати, в першу чергу, фіксований дивіденд, який виражається або у відсотках від номінальної вартості, або в грошовій оцінці у розрахунку на одну акцію. <i>Бухгалтерський облік</i> повинен формувати інформацію про обсяги венчурного фінансування, залученого шляхом емісії привілейованих акцій в розрізі їх

Продовження табл. 2.1

1	2	3
	<i>Звичайні акції</i>	Право одного голосу венчурного інвестора на загальних зборах акціонерів. Дана форма венчурного фінансування є досить ризикованою, виходячи з того, що доходність по таким акціям не фіксується, залежить від фінансового стану компанії та сплачується з прибутку лише після сплати відсотків, податків і дивідендів за привілейованими акціями. <i>Бухгалтерський облік</i> повинен надавати інформацію стосовно розміру дивідендів за цими цінними паперами, їх власниками (за умови значного обсягу простих акцій), частки такого фінансування в
3. Цільове фінансування	<i>Кошти фізичних та/або юридичних осіб</i>	Цільове або благодійного фінансування діяльності інноваційного підприємства (в межах окремого інвестиційного проекту), що здійснюється фізичними та/або юридичними особами. <i>Бухгалтерський облік</i> повинен забезпечувати інформацією про обсяги такого фінансування, його цільове призначення, частку в інвестиційному проекті та, безпосередньо інвесторів

Так наприклад, з приводу звичайних акцій, то облік надає інформацію стосовно розміру дивідендів, а якщо взяти конвертовані облігації, то мають бути розкриті способи конвертації даних облігацій в інші цінні папери та їх частку такого фінансування в інвестиційному проекті.

Цікавим є той факт, що науковець виділив цільове фінансування, як окрему складову капіталу інноваційного підприємства. Даний вид має ряд запитань, адже для цілей бухгалтерського обліку категорія належить до власного венчурного капіталу. Тобто, як вважає Яковець Г.Ю. [22] до інструментів власного капіталу, хоча так як ця форма належить до 4 класу рахунків “Власний капітал та забезпечення зобов’язань”. Проте відображається в звітності у рядку 1525 “Цільове фінансування”. Ось тут і виникає питання, даний рядок відноситься до довгострокових зобов’язаннях і забезпеченнях. Зважаючи на виділені проблеми дослідження жоден з субрахунків: 481 “Кошти, вивільнені від оподаткування”, 482 “Кошти з бюджету та державних цільових фондів”, 483 “Благодійна допомога”, 484 “Інші кошти цільового фінансування і цільових надходжень” не має чітких ознак, до яких можна віднести венчурне фінансування. Тому пропонуємо для

інформаційно-облікового забезпечення ввести субрахунок 485 “ Цільове фінансування у межах венчурного фінансування”.

Венчурне інвестування як джерело залучення додаткових засобів для розвитку малого і середнього бізнесу, як правило, для венчурних капіталістів

– це ризикове вкладення капіталу, яке не передбачає будь-яких гарантій для інвестора. Прибуток у венчурного капіталіста з’явиться тоді, коли він зможе продати свою долю чи пакет акцій за ціною, що значно перевищить його першочергові вкладення. Подвійна природа венчурних інвестицій полягає у тому, що для підприємства, що володіє інноваційним продуктом, вони можуть виступати в ролі власного капіталу (частка в статутному капіталі) чи як залучений капітал (у вигляді зобов’язань за облігаціями).

Варто також розглянути принципи які виділяють науковці при дослідженні венчурного фінансування, і дотримання яких є обов’язковими під час бухгалтерського обліку. Принцип – основне вихідне положення якої-небудь наукової систем теорії, ідеологічного напрямку [16]. У нашому випадку це першочергова норма обліку.

Важливою складовою правильного ведення бухгалтерського обліку на підприємстві являється правильно складена облікова політика, в якій визначаються основні положення ведення обліку. Адже облікова політика є інструментом, що впливає як на форми та методи ведення обліку, так і на фінансові результати роботи підприємства, є основою для складання фінансової, податкової та іншої звітності. Тому наведені нами недоліки керівництву потрібно звернути увагу та провести заходи щодо їх ліквідації.

Оцінка венчурного фінансування одне з положень яке має бути прописане в обліковій політиці підприємства. Оскільки на даній фірмі це поняття пропускається розглянемо існуючі оцінки венчурного фінансування.

Яковець Г.Ю. розглядає діючу методику венчурного фінансування з 3 ракурсів: залученого та власного, цільового фінансування. Залучені фінансові

потоки можливі через фінансування реципієнта тобто за допомогою боргових цінних паперів (облігації).

Балансова вартість зобов'язання за облігаціями визначається як різниця між номінальною вартістю облігацій та сумою незамортизованого дисконту за облігаціями, залишок якого щорічно зменшується на величину нарахованої амортизації дисконту[22].

Оцінка конвертованих облігацій та акцій передбачає визначення всіх можливих вартостей конвертованої облігації та акції, з-поміж яких:

- номінальна вартість – визначається як величина основного зобов'язання перед власником облігації;
- вартість конвертації – визначається у випадку її невідкладної заміни на акції;
- інвестиційна вартість – сума грошових надходжень у вигляді відсотків і номінальної вартості, виплаченою в строк дисконтованого викупу при відсотковій ставці інструмента, що наближена до рівня ризику;
- ринкова вартість – сума, яку інвестор готовий заплатити за цінний папір; є комбінацією інвестиційної і вартості конвертації, при чому облігація інтерпретується як гібридний цінний папір[22].

Варто сказати, що венчурне фінансування може здійснюватися в декілька етапів, в залежності від стадії розвитку підприємства-інноватора, що, потім і впливає на рівень прибутку. На рис 2.1 виділено 4 етапи діяльності інноваційного підприємства.

Тому важливим елементом облікової політики щодо венчурного фінансування є порядок оцінки такого фінансування, адже при оцінці венчурного фінансування потрібно врахувати суму коштів, внесених венчурним інвестором, розрахувати попередню вартість n-ого траншу венчурного фінансування та оцінити постінвестиційну вартість n-ого траншу венчурного фінансування[22].

Рис.2.1. Етапи інноваційної діяльності підприємства-реципієнта

Вартість кожного траншу коштів не є вартістю капіталу для проекту, який фінансується, у цей самий час, коли запозичуються кошти по цьому траншу. Дійсною ціною капіталу для інвестиційних проектів є середньозважена вартість капіталу всіх коштів у сукупності на час, коли здійснюється інвестування у проект там, де всі проекти мають середній рівень ризику[20, с. 256].

На наш погляд, потрібно ввести аналітику по рахунку 52 “Довгострокові зобов’язання за облігаціями”. Сам розріз цього рахунку повинен стосуватися видів облігацій: прості облігації та конвертовані, тому використання на

підприємствах-інноваторів наступних аналітичних рахунків 521.1 “Облігації, випущені під венчурне фінансування” та відповідно 521.2. “Конвертовані облігації, випущені під венчурне фінансування” є виправданим на фармацевтичному заводі. Адже конвертовані облігації дають можливість обмінювати їх на акції підприємства, звісно така операція буде можлива тоді, коли дивіденди по акціям будуть вищі відсотка по облігаціям, проте дана операція має позитивні наслідки для обох сторін, адже при такому трансформуванні відбувається переорієнтація з позикового капіталу у власний. Тобто інвестор переходить групу “співвласників” підприємства.

2.2. Інформаційне забезпечення управління венчурним фінансуванням стартап-компаній

Бухгалтерська звітність – одна з найважливіших джерел отримання інформації про майновий стан підприємства, результати діяльності, рух грошових коштів та також містить нарахування та/або сплату податків за певний період.

Від наданої інформації потенційним інвесторам та організації бухгалтерського обліку венчурного фінансування залежить подальше функціонування фірми. Фінансова звітність підприємства повинна відповідати якісним критеріям: достовірність, доречність, зрозумілість (дохідливість), суттєвість та співставність. Дотримання яких не тільки слугуватиме підґрунтям для інвесторів, але й для аудиторів, власників фірм та постачальників.

Оскільки операції з венчурним фінансуванням мають досить значні межі, тому існує потреба в відображенні будь-якої інформації, яка може вплинути на рішення.

Операції з венчурним фінансуванням пов’язані з статутним капіталом, викупом власних акцій, нарахування та виплату дивідендів, залученням грошових коштів фізичних осіб та інше. Тому на підприємстві необхідно окрім існуючих затверджених звітностей створити внутрішні.

Надання внутрішньої звітності про венчурний капітал дозволить інвесторам адекватно оцінити можливості отримання дивідендів від впровадження венчурного проекту та виконання зобов'язань по цінному паперу підприємством-реципієнтом. Щодо існуючих звітностей то необхідно проаналізувати, де можуть міститися дані про венчурне фінансування(табл. 2.2).

Таблиця 2.2

**Відображення операцій щодо венчурного фінансування у формах
фінансової звітності**

<i>№ з/п</i>	<i>Форма звітності</i>	<i>Стаття у звітності</i>	<i>Коротка характеристика</i>
1	Звіт про фінансовий стан (форма № 1)	1400 “Зареєстрований (пайовий) капітал”	Наводиться зафіксована в установчих документах сума статутного капіталу, іншого зареєстрованого капіталу, а також пайовий капітал у сумі, яка формується відповідно до законодавства.
		1425 “Неоплачений капітал”	Відображається сума заборгованості власників (учасників) за внесками до статутного капіталу
		1430 “Вилучений капітал”	У статті господарські товариства відображають фактичну собівартість акцій власної емісії або часток, викуплених товариством у його учасників. Сума за цією статтею наводиться в дужках і підлягає вирахуванню під час визначення підсумку власного капіталу. А сам показник має бути меншим або дорівнювати рядку 1400 “Зареєстрований капітал”
		1515 “Інші довгострокові зобов'язання”	Стаття відображає довгострокову заборгованість підприємства, що не включена до інших статей, у яких розкривається інформація про довгострокові зобов'язання, зокрема зобов'язання із залучення позикових коштів (крім кредитів банків), на які нараховуються відсотки
		1525 “Цільове фінансування”	Наводиться залишок коштів цільового фінансування та цільових надходжень, які отримані з бюджету та з інших джерел (у т.ч. кошти, вивільнені від оподаткування у зв'язку з наданням пільг із податку на прибуток підприємств).
		1610 “Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями”	У статті відображається сума довгострокових зобов'язань, яка підлягає погашенню протягом 12 місяців із дати балансу

Бачимо, що жоден рядок у фінансовій звітності повністю не розкриває, а точніше показує тільки суму всього рядка, проте не деталізує операції з венчурним фінансуванням.

В таблиці 2.3 наведено можливі аналітичні рядки, які необхідно запровадити в формі 1, тим більше що рядки 1135 “Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом” та 1620 “Розрахунки з бюджетами” та містять аналітику 1136 “у тому числі з податку на прибуток” та 1621 “у тому числі з податку на прибуток” відповідно.

Таблиця 2.3

Пропозиції щодо введення додаткових статей у форми звітності

№ з/п	Форма фінансової звітності	Стаття у звітності	Коротка характеристика
1	Звіт про фінансовий стан (форма № 1)	1402 “Статутний капітал, створений за рахунок венчурного фінансування”	Наводиться розповсюдження акцій, які спрямовані на залучення венчурного фінансування за допомогою рахунку 46 “Неоплачений капітал” (аналітичний рахунок 1402 “Статутний капітал, створений за рахунок венчурного фінансування”)
		1516 “Облігації, емітовані під венчурне фінансування”	Наводиться сума довгострокових облігацій, випущених під венчурне фінансування (аналітичний рахунок 521.1 “Облігації, емітовані під венчурне фінансування”)
		1517 “Конвертовані облігації, емітовані під венчурне фінансування”	Наводиться сума довгострокових конвертованих облігацій, випущених під венчурне фінансування (аналітичний рахунок 521.2 “Конвертовані облігації, емітовані під венчурне фінансування”)
		1526 “Цільове фінансування в рамках венчурного фінансування”	“Цільове фінансування в рамках венчурного фінансування” (аналітичний рахунок 485 “Цільове фінансування в рамках венчурного фінансування”)
		1611 “Поточні заборгованість за виданими облігаціями, емітовані під венчурне фінансування”	Наводиться сума довгострокових облігацій, випущених під венчурне фінансування, яка має бути погашено в поточному році (аналітичний рахунок 521.1 “Облігації, емітовані під венчурне фінансування”)
		1612 “Поточні заборгованість за виданими конвертованими облігаціями, емітовані під венчурне фінансування”	Наводиться сума довгострокових конвертованих облігацій, випущених під венчурне фінансування, яка має бути погашено в поточному році (аналітичний рахунок 521.2 “Конвертовані облігації, емітовані під венчурне фінансування”)

Отже, було запропоновано ввести в звіт про фінансовий стан додаткові рядки до існуючих, які б розкривали операції пов'язані з венчурним фінансуванням перед користувачами. У 1 розділі пасиву ввести рядок 1402, оскільки 1401 “Внески до незареєстрованого статутного капіталу” уже є зайнятий, тому 1402 “Статутний капітал, створений за рахунок венчурного фінансування” буде вестися облік розміщений акцій підприємства.

Відповідно до видів акцій до рахунку 401.1 “Статутний капітал, сформований за рахунок венчурного фінансування” можуть відкриватися наступні розрізи аналітичного обліку:

- за інвестиційним проектом / інноваційним продуктом;
- за звичайними акціями венчурного інвестора;
- за привілейованими акціями венчурного інвестора;
- за конвертованими венчурним інвестором привілейованими акціями.

Оскільки венчурне фінансування це більшості випадків довгострокове фінансування, тому найбільше змін має відбутися саме в 2 розділі балансу “Довгострокові зобов'язання і забезпечення”, тобто введення розрізу рядка 1515, де планується облік простих та конвертованих облігацій, емітованих під венчурне фінансування.

Також рядок 1525 “Цільове фінансування” має включати рядок 1526 “Цільове фінансування в рамках венчурного фінансування”.

У разі вкладень у формі коштів фізичних та юридичних осіб такі потоки грошових коштів слід визнавати цільовим венчурним фінансуванням, тому для удосконалення облікового відображення господарських операцій з відповідним об'єктом обліку нами запропоновано субрахунок 485 “Цільове фінансування в рамках венчурного фінансування”. Даний рахунок може надавати керівництву інформацію щодо надходження венчурного фінансування в таких розрізах аналітичної інформації:

- інвестиційні проекти / інноваційні продукти за якими отримано венчурне фінансування;
- за венчурними інвесторами – фізичними особами;

- за венчурними інвесторами – юридичними особами;
- за траншами в межах раундів венчурного фінансування тощо.

І відповідно зважаючи на те, що, якщо погашення облігацій буде відбуватися в звітному періоді то необхідно перевести зобов'язання зі складу довгострокового з рядків 1516 та 1517 до поточного, тобто в рядки 1611 та 1612 відповідно.

Дане впровадження дозволить вирішити ряд проблем, головною з них є надання достовірної та суттєвої інформації про венчурне фінансування.

ВИСНОВКИ

Поняття венчурне фінансування в Україні є досить новим, як і самий процес, який набуває свого розвитку. Незважаючи на складні часи інноваційні підприємства мають можливість до залучення венчурного капіталу, використання якого зможе знову підняти на ноги суб'єктів господарювання та допомогти в виробництві конкурентоспроможний продукту. Було досліджено переваги та недоліки інших можливих форм фінансування, які вже прижилися в країні, проте саме венчурне фінансування може відбуватися на первинних стадіях розвитку реципієнтів і що саме головне венчурний капіталіст залучає до управління менеджерів та іншого персоналу, що має знання та ефективного використання даних інвестицій.

2. Оскільки дана індустрія зародилася в США і розвивалася в Західній Європі уряду країни необхідно взяти за основу нормативно-правове регулювання венчурних фондів, адже слабка правова та економічна база може призвести до “відмивання” грошей, що спричинить зменшення податкових надходжень до бюджету і, як наслідок, обмеженості ресурсів до проведення реформування країни в різних сферах. Оскільки рівень життя в державі залежить від політичних справ в країні, тому уряду необхідно оговтатись і брати на себе відповідальність щодо вирішенню першочергових проблем, таких як безробіття та збільшення цін на продукцію.

Розібратися з ним можна за допомогою модернізації підприємств та переорієнтації на Західні ринки збуту, а це можливо тільки тоді, коли залучити значні фінансові ресурси в інноваційні підприємства, оскільки вони можуть уже після декількох місяців свого функціонування принести прибутки для подальшого свого розширення.

Надання венчурним фондам превенцій в тому числі податкового характеру стимулює до вкладання коштів у вітчизняну економіку, проте облікове відображення венчурного фінансування потребує значної уваги. В першу чергу, це впровадження методологічних пояснень та інструкцій для бухгалтерів, котрі стикаються з даним методом залучення ресурсів вперше.

3. Встановлено, що методика бухгалтерського обліку венчурного фінансування зумовлена особливостями способів залучення фінансування венчурних інвесторів. У процесі удосконалення методичного забезпечення бухгалтерського обліку венчурного фінансування розроблено концептуальну схему бухгалтерського обліку венчурного фінансування інноваційних підприємств. Це сприяє удосконаленню інформаційного забезпечення процесу управління венчурним фінансуванням інноваційних підприємств.

4. Відсутність у фінансовій звітності підприємств інформації про венчурне фінансування зумовлює необхідність розробки форми представлення та вимог до змісту таких даних у фінансовій звітності. Для отримання користувачами фінансової звітності достовірної інформації про венчурне фінансування пропонується відкрити наступні аналітичні рахунки відповідно до форм залучення венчурних інвестицій: 521.1 “Облігації, емітовані під венчурне фінансування”, 521.2 “Конвертовані облігації, емітовані під венчурне фінансування”, 401.1 “Статутний капітал, сформований за рахунок венчурного фінансування” та субрахунок 485 “Цільове фінансування в рамках венчурного фінансування” та у формі № 1 “Баланс” (“Звіт про фінансовий стан”) ввести нові додаткові рядки: 1401 “Статутний капітал, сформований за рахунок венчурного фінансування”, 1516 “Довгострокові зобов’язання внаслідок венчурного фінансування”, 1526 “Цільове фінансування в рамках венчурного фінансування”, а також внести зміни до розділу IV Приміток до річної фінансової звітності).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акельев Е.С. Венчурное финансирование как объект институционального анализа / Е.С. Акельев // Вестник Томского государственного университета. Экономика. – 2009. – №3(7). – С. 5-12.
2. Гудзь О.Є. Венчурні механізми у контурі фінансового забезпечення інноваційно-інвестиційних процесів агросфери // Матеріали III Міжнародної науково-практичної Інтернет конференції “Ринкова трансформація економіки: стан, проблеми, перспективи”. У двох томах. Т.2. – Харків: ХНСТУСГ, 2012. – 343 с. С. 119 – 122.
3. Драчик Н.В. Проблемы развития венчурного финансирования инновационных проектов в России. Зарубежный опыт / Н.В Драчик // Молодой ученый. – 2011. – № 9. – С. 92-94.
4. Дудчик О.Ю. Особливості венчурного бізнесу в Україні / О.Ю. Дудчик, Ю.О. Гулейко, К.В. Бережна // Науковий вісник Херсонського державного університету / Серія: Економічні науки. – 2014. – Випуск 4. – С. 18-21.
5. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність” від 16 липня 99 №996-XIV зі змінами і доповненнями / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>.
6. Історія становлення венчурної індустрії у світі [Електронний ресурс] / Українська асоціація інвестиційного бізнесу. – Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/files/articles/201/17_4.pdf
7. Калашников А.А. Особенности венчурного финансирования как формы обеспечения инвестиционного процесса и направления его поддержки / А.А. Калашников // Финансы. Бухгалтерский учет: Вестник Волгоградского государственного университета. Серия 3: Экономика. Экология – 2013. – № 1 (22). – С. 210-215.
8. Карсаков О.С. Вдосконалення управління венчурним капіталом для розвитку малих підприємств: автореф. дис. дис. на здобуття наук. ступеня канд.

екон. наук : спец. 08.00.05 “Економіка і управління народним господарством”/ Карсаков О.С. – Москва, 2005. – 20 с.

9. Корчагин Ю.А., Маличенко И.П. Теория инвестиций. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2008. – 347 с.

10. Краевский И.С. Эволюция венчурного финансирования в России / И.С. Краевский // Экономика, предпринимательство и право. – 2011. – № 2 (2). – С. 17-24.

11. Кузьмін О.Є. Венчурні організації у машинобудуванні: види та тенденції розвитку / О.Є. Кузьмін, І.В. Литвин // Актуальні проблеми економіки. / Серія: Економіка та управління підприємствами. – 2009. – № 1 (91). – С. 126-135.

12. Москвін С.О. Венчурні фонди інноваційного розвитку [Текст] / С.О. Москвін // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – №2(92). – С. 89-96

13. Охріменко, О. О. Методичні підходи до оцінки ефективності венчурних проєктів [Текст] / Оксана Онуфріївна Охріменко // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: С. І. Шкарабан (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2013. – Том 14. – № 2. – С. 70-77. – ISSN 1993-0259.

14. Савченко, В. Ф. Проблеми венчурного інвестування в Україні [Текст] / В. Ф. Савченко, Д. В. Шатирко // Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2013. – № 2 (18). – С. 7-13.

15. Сас, Б. Б. Розвиток системи венчурного фінансування в Україні [Текст] / Богдана Богданівна Сас, Галина Іванівна Спьяк // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол. : В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2014. – Том 18. – № 1. – С. 195-202.

16. Словник української мови: в 11 томах. – Том 7, 1976. – Стор. 693.
<http://sum.in.ua/s/pryncyp>

17. Соболева, И.И. Принципы венчурного финансирования и особенности организации венчурного финансирования в РФ / И.И. Соболева // Вестник Ленинградского государственного университета им. А.С. Пушкина. 2012. – Т.6. – № 3. – С. 45-55.

18. Тараненко І.В. Світовий досвід венчурної діяльності та проблеми венчурного фінансування в Україні / І.В. Тараненко, Назаренко К.В. // Академічний огляд. – 2011. – № 1(34). – С. 130-137.

19. Усатенко О.В. Аналіз фінансування венчурних підприємств: обліковий аспект / О.В. Усатенко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2014. – № 2. – С.1299-1303.

20. Череп А.В. Инвестознaвство. Нaвчaльний посібник / К.: Кондор, 2006. - 398 с.

21. Яворська Л.М. и Бовдир, І.І. Тенденції та необхідні заходи державної політики для розвитку венчурної галузі в Україні / Яворська Л.М., Бовдир І.І. // Научно-технический сборник: Коммунальное хозяйство городов. – 2008. -№83.- С. 42-49.

22. Яковець Г.Ю. Обліково-аналітичне забезпечення управління венчурним фінансуванням інноваційних підприємств: дис.. канд.. екон.наук:08.00.09/ Г.Ю. Яковець – 267 с.